

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	องค์ประกอบชนิดของนกบริเวณสถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าถ้ำน้ำลอด จังหวัดแม่ฮ่องสอน		
ชื่อผู้เขียน	นายสวัสดิ์ สนิทจันทร์		
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต	สาขาวิชาชีววิทยา		
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผศ. ดร. นริทธิ์	สีตะสุวรรณ	ประธานกรรมการ
	รศ. ดร. วิไลวรรณ	อนุสารสุนทร	กรรมการ
	อ. ดร. พรทิพย์	จันทร์มงคล	กรรมการ

บทคัดย่อ

ศึกษาองค์ประกอบชนิดของนกบริเวณสถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าถ้ำน้ำลอด จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งแต่เดือนกันยายน 2542 ถึงเดือนสิงหาคม 2543 สภาพโดยทั่วไปของบริเวณที่ศึกษาเป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังและป่าดิบแล้ง ประกอบด้วยภูเขาหินปูน ระดับความสูงของพื้นที่เฉลี่ยประมาณ 620 เมตรจากระดับน้ำทะเล พิกัด $19^{\circ} 34'$ เหนือ และ $98^{\circ} 17'$ ตะวันออก เลือกศึกษาในพื้นที่ 3 แห่ง ตามระดับการบุกรุกของมนุษย์ คือ บริเวณที่ทำการสถานี ๑ บริเวณถ้ำน้ำลอดและบริเวณโป่งน้ำธรรมชาติ สำรวจโดยใช้วิธี Line Transects ผสม Fix Radius Count พบนกทั้งสิ้น 163 ชนิด จาก 39 วงศ์ จัดเป็นนกประจำถิ่น 131 ชนิด นกอพยพ 32 ชนิด บริเวณที่ทำการสถานี ๑ พบนก 74 ชนิด บริเวณถ้ำน้ำลอดพบนก 110 ชนิด และบริเวณโป่งน้ำธรรมชาติพบนก 129 ชนิด นกที่กินพืชเป็นอาหารมี 51 ชนิด จาก 17 วงศ์ นกชนิดที่เด่นบริเวณที่ทำการสถานี ๑ และบริเวณถ้ำน้ำลอด ได้แก่ นกปรอดเหลืองหัวจุก (*Pycnonotus melanicterus*) ส่วนบริเวณโป่งน้ำธรรมชาติ นกชนิดที่เด่น ได้แก่ นกเขาเปล้าธรรมดา (*Treron curvirostra*) และพบนกแอ่นตะโพกขาวหางแฉก (*Apus pacificus*) จำนวนมากอาศัยและสร้างรังภายในถ้ำน้ำลอด

พบพืชที่เป็นอาหารของนก 55 ชนิด จาก 27 วงศ์ ส่วนของพืชที่นกกิน คือ ผลไม้ ดอกไม้ และน้ำหวานจากดอกไม้ พืชที่ผลมีเนื้อขนาดเล็กมีนกมากินจำนวนมาก โดยเฉพาะผลไม้ในสกุล *Ficus* ประเภทของป่า การกระจายของพืชที่เป็นอาหาร ฤดูกาล และการรบกวนจากมนุษย์มีผลต่อการกระจายตัวของนก

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Thesis Title	Species Composition of Birds at Tham Nam Lod Wildlife Conservation Development and Extension Center, Mae Hong Son Province		
Author	Mr. Sawat Sanitjan		
M. S.	Biology		
Examining Committee	Asst. Prof. Dr. Narit Sitasuwan		Chairperson
	Assoc. Prof. Dr. Vilaiwan Anusarnsunthorn		Member
	Dr. Porntip Chantaramongkol		Member

ABSTRACT

A study of the species composition of the bird community was carried out at Tham Nam Lod Wildlife Conservation Development and Extension Center, Mae Hong Son province from September 1999 to August 2000. The types of forest in this limestone area were mixed deciduous forest, dry dipterocarp forest and hill evergreen forest; altitude 620 meters above sea level; coordinates $19^{\circ} 34' N$ and $98^{\circ} 17' E$. The three areas selected represented different degrees of disturbances: office station, Nam Lod cave and wet lick. Line Transects and Fix Radius Counts were used to determine the abundance and distribution of birds species. 163 species of birds were recorded from 39 families; 131 residents and 32 species of migratory birds. At the office station, 74 species of birds were observed, 110 species at Nam Lod cave and 129 species at the wet lick. There were 51 species from 17 families of frugivorous birds. Black-crested bulbul (*Pycnonotus melanicterus*) was the dominant species at the office station and

Nam Lod cave, but thick-billed pigeon (*Treron curvirostra*) was the dominant at the wet lick. In addition hundreds thousands of pacific swift (*Apus pacificus*) nested in Nam Lod cave.

Fifty-five species of food plants from 27 families were recorded. The birds fed on fruits, flowers and nectar. Small and soft fruits were readily consumed, especially the genus *Ficus*. Forest type and distribution of food plants, season and human disturbance had effects on the distribution of birds.